

Forløbsplan

I dette forslag til forløbsplan er der regnet med moduler á 90 minutter, på en skole hvor bioteknologi har fem moduler på 14 dage, og matematik har fem moduler på 14 dage. Vi vurderer at følgende forudsætninger er anbefalede i de to fag:

Forudsætninger, bioteknologi A, htx og stx

Eleverne bør før brugen af materialet kende til følgende, hvor det nødvendige niveau svarer til de gængse lærebøger:

- Cellecyklus, mitose, meiose, apoptose
- Den basale genetik
- DNA, RNA, proteinsyntese
- Genregulering (specifikt transskriptionsfaktorer)
- Mutationer, både i gener og f. eks. amplifikation og deletion af gener
- Evt. immunforsvar.

Forudsætninger, matematik A, htx og stx.

Eleverne bør før brugen af materialet kende til:

- Lineær regression
- Deskriptiv statistik (specielt histogrammer)
- Sandsynlighed og sandsynlighedsfordelinger
- Normalfordeling
- Hypotesetest (herunder signifikansniveau, teststørrelse og p-værdier)
- Binomialfordeling og binomialtest (en- og tosidet)
- Evt. konfidensintervaller (binomialfordeling)

Sammenhængen mellem matematik og bioteknologi er vist med en farve per statistikemne. Som hovedregel opstår der i biotek-øvelserne et behov for en statistisk analyse. Denne tages med i matematikøvelsen med det samme nummer. Endelig tages resultatet af den statistiske analyse med tilbage til bioteknologi.

Hvis matematik ikke indgår i forløbet, kan man følge en alternativ forløbsplan, som står nederst i dette dokument. I biotek-øvelserne er angivet, hvordan man kan udnytte statistisk analyse på et helt basalt niveau.

Bioteknologi

Emne/modul	Lektier	Materiale til modulet + evt. indhold
1. Kræftbiologi 1	Første del af artiklen "Kræftbiologi", fra start til og med afsnittet "Vedligeholdelse af genomet"	<p>Video som introducerer kræft og præcisionsmedicin ift. forskning (Joachim Weischenfeldt).</p> <p>Repetition af gen- og kromosommutationer, proteinsyntese, cellecyklus, genregulering med figurer fra klassens undervisning.</p> <p>Gruppearbejde med frem-læggelser om dagens tekst.</p> <p>Quizlet (bruges til træning eller til Quizlet Live, som så skal styres af læreren) med begreber fra første del af artiklen "Kræftbiologi", link her</p>
2. Kræftbiologi 2	Anden del af artiklen "Kræftbiologi", fra afsnittet "Kræft" til slutningen af artiklen. Øve quizlet med begreber til anden del af artiklen, link her Læs indledning til øvelsen "Brystkræft og genet ERBB2:"	<p>Arbejdsark ud fra dagens tekst.</p> <p>Screencast (5 minutter) med introduktion af cBioPortal som skal bruges til øvelserne.</p> <p>Biotekøvelse 1: "Brystkræft og genet ERBB2: ændringer i transskription og translation". Øvelsens statistikbehandling</p>

Matematik

Emne/modul	Lektier	Indhold i modulet + evt. materiale
Korrelation og Lineær regression 1	Afsnit 1-4 i Artiklen "korrelation og Lineær regression"	<p>Gennemgang af aspekter i artiklens afsnit 1-3 + evt afsnit 4.</p> <p>Afsnit 5 kan inddrages som eksempel</p> <p>Øvelser fra artiklen (afsnit 6)</p>
Korrelation og Lineær regression 2	Afsnit 4-5 i Artiklen "korrelation og Lineær regression"	<p>Gennemgang af aspekter i artiklen (der mangler)</p> <p>Bruge (meget) tid på matøvelse 1, som skal bidrage direkte til biotekdelen</p>

	ændringer i transskription og translation”	udføres i et matematikmodul, og først derefter færdiggøres øvelsen.
3. Kræftbiologi 3	Besvar resterende spørgsmål til øvelsen Biotek-1, “Brystkræft og genet <i>ERBB2</i> : ændringer i transskription og translation”, også de der har med statistik at gøre. Vejledning til øvelsen Biotek-2 “Hjernekræft: Mutationer i gener i den samme signaleringskaskade”	Færdiggørelse af Biotekøvelse 1 “Brystkræft og genet <i>ERBB2</i> : ændringer i transskription og translation”, inklusive resultater fra statistisk analyse. Diskussion af “videnskabelig evidens”. Første del af Biotekøvelse 2 “Hjernekræft: Mutationer i gener i den samme signaleringskaskade” Quizlet Live: alle begreber fra artiklen “Kræftbiologi”, https://quizlet.com/6r2qvo
4.	Besvar arbejdsspørgsmål til øvelsen Biotek-2 “Hjernekræft: Mutationer i gener i den samme signaleringskaskade”	Afslutning af øvelsen Biotek-2 “Hjernekræft: Mutationer i gener i den samme signaleringskaskade” inklusive resultater fra den statistiske behandling i matematikmodul Afsluttende: Video som introducerer præcisionsmedicinens kliniske

1.		Evt. Øvelser fra artiklen (afsnit 6)
Chi i anden Statistik 1 Fokus: Chi i anden test, herunder frihedsgrader	Afsnit 1-4 i artiklen “Chi i anden statistikken”	Gennemgang af aspekter i artiklens afsnit 1-4 Øvelser fra artiklen (afsnit 6.1 og 6.2) Evt. Starte op på afsnit 5 (hvis der er tid) Evt. Øvelser fra artiklen (afsnit 6.3 og 6.4) hvis der er tid
Chi i anden Statistik 2 Fokus: OR-delen (For at kunne afgøre Mutually exclusive eller co-occurring)	Afsnit 4-5 i artiklen “Chi i anden statistikken”	Gennemgang af aspekter i artiklen (der mangler) Bruge (meget) tid på matøvelse 2, som skal bidrage direkte til biotekdelen Evt. Øvelser fra

		aspekter (Estrid Høgdall).
5. Præcisions-medicin 1	Artiklen "Præcisionsmedicin i kræftbehandling", uden figurer, da disse gennemarbejdes i timen.	Gennemgang af Philadelphia-kromosom og CML. Gennemgang af NGS vs. Sanger sekventering. Arbejdsark til artiklen.
6. Præcisions-medicin 2	Quizlet med begreber fra artiklen "Præcisionsmedicin i kræftbehandling" her , Indledning til øvelsen "Brystkræft: Genændringer og præcisionsmedicin"	Biotekøvelse 4 "Brystkræft: Genændringer og præcisionsmedicin" Økonomiske og etiske aspekter vedr. Præcisionsmedicin, links til materiale hertil findes under "Supplerende materialer".
7. Præcisions-medicin 3	Læs indledningen til øvelsen Biotek-3 "Æggestokkræft: Mutationer i BRCA1 og BRCA2"	Øvelsen Biotek-3 "Æggestokkræft: Mutationer i BRCA1 og BRCA2 og deres

		artiklen (afsnit 6.3 og 6.4)
Kaplan Meier Overlevelseskurver 1	Afsnit 1-3 + 5.1 i Artiklen "Overlevelsesanalyse: Kaplan-Meier kurver og log-rank test"	Gennemgang af aspekter i artiklens afsnit 1-3, 5.1. Øvelser fra artiklen (afsnit 6.1-6.3) Evt. starte op på afsnit 4 (hvis der er tid) Evt. Øvelser fra artiklen (afsnit 6.4 og 6.5) hvis der er tid
Fokus: Forstå og fremstille KM-kurver. Antagelser for KM-kurven		
Kaplan Meier Overlevelseskurver 2	Afsnit 3-5 i Artiklen "Overlevelsesanalyse: Kaplan-Meier kurver og log-rank test"	Gennemgang af aspekter i artiklen (der mangler) Bruge (meget) tid på øvelse 3, som skal bidrage direkte til biotekdelen Evt. Øvelser fra artiklen (afsnit 6.4 og 6.5)
Fokus: Forstå og udføre et log-rank test.		

	Mutationer i <i>BRCA1</i> og <i>BRCA2</i> og deres betydning for overlevelse"	betydning for overlevelse"
8. Præcisions- medicin 4	<p>Repeteer begreber fra hele forløbet i Quizlet her</p> <p>Besvar arbejdsspørgsmål i øvelsen Biotek-3 "Æggestokkræft: Mutationer i <i>BRCA1</i> og <i>BRCA2</i> og deres betydning for overlevelse" - husk at inddrage resultater fra statistisk analyse</p>	<p>Opsamling fra øvelsen "Æggestokkræft: Mutationer i <i>BRCA1</i> og <i>BRCA2</i> og deres betydning for overlevelse" hvor statistikanalyse inddrages fra matematik</p> <p>Perspektivering: Materiale hertil kan evt. findes under "Supplerende materialer".</p> <p>Introduktion til afleveringsopgave (skriftlig eller screencast).</p>

Bioteknologi A eller Biologi A i et forløb uden matematik

Emne/modul	Lektier	Materiale til modulet + evt. indhold
1. Kræftbiologi 1	Første del af artiklen "Kræftbiologi", fra start til og med afsnittet "Vedligeholdelse af genomet"	<p>Video som introducerer kræft og præcisionsmedicin ift. forskning (Joachim Weischenfeldt).</p> <p>Repetition af gen- og kromosommutationer, proteinsyntese, cellecyklus, genregulering med figurer fra klassens undervisning.</p> <p>Gruppearbejde med fremlæggelser om dagens tekst.</p>

		<p>Quizlet (bruges til træning eller til Quizlet Live, som så skal styres af læreren) med begreber fra første del af artiklen "Kræftbiologi", link her</p>
<p>2. Kræftbiologi 2</p>	<p>Anden del af artiklen "Kræftbiologi", fra afsnittet "Kræft" til slutningen af artiklen. Øve quizlet med begreber til anden del af artiklen, link her</p> <p>Læs indledning til øvelsen "Brystkræft og genet <i>ERBB2</i>: ændringer i transkription og translation"</p>	<p>Arbejdsark ud fra dagens tekst.</p> <p>Screencast (5 minutter) med introduktion af cBioPortal som skal bruges til øvelserne.</p> <p>Biotekøvelse 1: "Brystkræft og genet <i>ERBB2</i>: ændringer i transkription og translation".</p> <p>Diskussion af "videnskabelig evidens".</p>
<p>3. Kræftbiologi 3</p>	<p>Vejledning til Biotekøvelse 2 "Hjernekræft: Mutationer i gener i den samme signaleringskaskade"</p>	<p>Biotekøvelse 2 "Hjernekræft: Mutationer i gener i den samme signaleringskaskade"</p> <p>Quizlet Live: alle begreber fra artiklen "Kræftbiologi", https://quizlet.com/6r2qvo</p> <p>Afsluttende: Video som introducerer præcisionsmedicinens kliniske aspekter (Estrid Høgdall).</p>
<p>4. Præcisionsmedicin 1</p>	<p>Artiklen "Præcisionsmedicin i kræftbehandling", uden figurer, da disse gennemarbejdes i timen.</p>	<p>Gennemgang af Philadelphiakromosom og CML. Gennemgang af NGS vs. Sanger sekventering.</p> <p>Arbejdsark til artiklen.</p>
<p>5. Præcisionsmedicin 2</p>	<p>Quizlet med begreber fra artiklen "Præcisionsmedicin i kræftbehandling" her, Indledning til øvelsen "Brystkræft: Genændringer og præcisionsmedicin"</p>	<p>Biotekøvelse 4 "Brystkræft: Genændringer og præcisionsmedicin"</p> <p>Økonomiske og etiske aspekter vedr. Præcisionsmedicin, links til materiale hertil findes under "Supplerende materialer".</p>

<p>6. Præcisionsmedicin 3</p>	<p>Læs indledningen til øvelsen Biotekøvelse 3 “Æggestokkræft: Mutationer i <i>BRCA1</i> og <i>BRCA2</i> og deres betydning for overlevelse”</p>	<p>Øvelsen Biotek-3 “Æggestokkræft: Mutationer i <i>BRCA1</i> og <i>BRCA2</i> og deres betydning for overlevelse” Der er mange ekstraopgaver til øvelsen som kan bruges til gruppearbejde med fremlæggelser, blandt andet om DNA-reparation og om medicin.</p>
<p>7. Præcisionsmedicin 4</p>	<p>Repeter begreber fra hele forløbet i Quizlet her</p>	<p>Perspektivering: Materiale hertil kan evt. findes under “Supplerende materialer”. Introduktion til afleveringsopgave (skriftlig eller screencast).</p>